

Datum:	4 oktober 2022	Zaaknummer: 588845
Van:	het college van burgemeester en wethouders, portefeuillehouder Wethouder Van Ginderen	
Aan:	de raad van de gemeente Roosendaal	
Steller:	Loes Kokken	
Kopie aan:		
Onderwerp:	Verlening Pilot Curio ISK en Entree	
Bijlage:	2022-06 Financieringsovereenkomst ondersteuning nieuwkomers.pdf (original), Curio_Verantwoording inzet isk en Entree_LR.pdf (original)	

Kennisnemen van

Het college van burgemeester en wethouders heeft ingestemd met het verlengen van een Onderwijs Zorg Arrangement (OZA) op het Curio ISK en Entree te Bergen op Zoom. Het gaat om een gezamenlijke financiering met anderen gemeenten om zo de leerlingen van Curio ISK en Entree extra ondersteuning en zorg te bieden. De zorg bestaat voornamelijk uit pedagogische ondersteuning vanuit OpenDoor (zorgaanbieder) om leerlingen zo veel mogelijk aan onderwijs toe te laten komen.

Inleiding

Als jeugdhulp regio West Brabant West hebben we de pilot op Curio ISK en Entree gefinancierd voor de schooljaren 2020 tot 2022. Deze financiering loopt nu af, hierbij het voorstel om de financiering met twee schooljaren te verlengen (tot het einde van het schooljaar 2023-2024).

Achtergrond informatie:

Curio isk en Curio Entree te Bergen op Zoom maken zich begin 2019 ernstig zorgen over een brede groep leerlingen. Deze zorgen zijn dusdanig groot dat zij om die reden de noodklok luiden. Zowel Curio isk als Curio Entree zagen een te grote groep jongeren en de gezinnen waaruit zij afkomstig zijn afglijden. De gezinnen waren niet in staat om een hulpvraag te formuleren. Gemeenten en hulpverlenende instanties waren niet of onvoldoende bij machte om in contact te komen met de gezinnen en de noodzakelijke ondersteuning te bieden. Het onderwijs had niet de kennis, financiële mogelijkheden noch de opdracht om de noodzakelijke ondersteuning in deze te bieden. Zij vielen hiermee buiten de invloedssfeer van school en sloegen een richting op die niet gewenst was. Om die reden trokken de opleidingen aan de bel.

Voorgeschiedenis

In 2019 is de zorg in een breed overleg met de ISK en Entree opleidingen, gemeenten, leerplicht, CJG politie, Halt, Wijzijn Traverse en Open Door aan bod geweest. Dit heeft vervolgens geresulteerd in een opdracht om middels een pilot te onderzoeken hoe en op welke wijze de gewenste invloed op deze jongeren en het systeem versterkt zou kunnen worden. De eerste opdracht, gericht aan Stichting Inzet voor Zorg (SIVZ), liep van april 2019 tot eind augustus 2019 vanuit gemeente Bergen op Zoom. Gezien de positieve ervaringen en de behaalde resultaten is de pilot doorgezet vanuit de gehele Jeugdhulpregio WBW samen met Tholen en Reimerswaal in de schooljaren 2020-2021 en 2021-2022. Daarbij hebben we afgesproken dat de gemeenten 50% betalen en de samenwerkingsverbanden ook 50% betalen.

Doelgroep

De jongeren binnen Curio isk wordt voor een groot deel gevormd door vluchtelingen en kinderen van arbeidsmigranten. De problematiek, het niveau en leeftijd van de jongeren laat een grote spreiding zien. Vaak heeft de jongere in zijn of haar korte leven al veel meegemaakt. Het op de vlucht zijn, hetgeen is meegemaakt tijdens de vlucht en soms het tussentijdse verblijf in niet thuislanden heeft hen gevormd. Niet zelden zijn de jongeren beschadigd en/of hebben ze traumatische gebeurtenissen meegemaakt. De thuissituatie is vaak complex. Ouders (soms is het gezin onvolledig, of in een latere fase weer herenigd) worden geconfronteerd met de Nederlandse cultuur en alles wat daarbij hoort. Bij kinderen van arbeidsmigranten is er ook vaak sprake van een belast verleden waarbij het gezin lange tijd onvolledig is geweest en in latere fase in Nederland pas weer herenigd is. De jongeren die instromen binnen Curio isk zijn regelmatig niet of zeer beperkt in hun leven naar school gegaan. De cultuurverschillen, het ritme vinden om een school te bezoeken, het belaste verleden, de taal, de vele onderlinge verschillen en de thuissituatie maakt het voor de jongeren en voor school soms erg ingewikkeld. De nieuwkomers op Curio Entree stromen veelal in vanuit Curio isk. De problematiek en beschreven achtergrond is vergelijkbaar waarbij de (inmiddels) student wel al langer in Nederland is.

Informatie/kernboodschap

In het bijgevoegde rapport is te lezen hoe de pilot op Curio ISK en Entree bijdraagt aan de volgende maatschappelijke effecten:

- Het terugdringen van thuiszitters: Doordat jongeren zich prettig en begrepen voelen in de school zijn er minder opstootjes en voelen de jongeren zich prettiger in school. Daarnaast is in het bijgevoegde rapport terug te vinden dat het aantal leerlingen dat is uitgevallen het afgelopen schooljaar 0 was.
- Verlagen van het percentage jongeren dat zonder startkwalificatie onderwijs verlaat: 85% van de leerlingen stroomt uit naar een vervolgopleiding. De overige leerlingen naar betaald werk of dagbesteding. Er zijn geen leerlingen die voortijdig zijn uitgevallen.

Consequenties

Curio draagt er zorg voor dat de benodigde ondersteuning wordt ingekocht en ingezet voor de doelgroep nieuwkomers op de ISK en de Entree-opleiding. De kosten hiervan bedragen € 90.625,00 voor het komende schooljaar en zijn gebaseerd op een offerte dd 12-06-2022 OpenDoor. Waarvan 50% wordt bekostigd door de gemeente en 50% door de samenwerkingsverbanden.

Hierbij is een verdeling gemaakt voor de verschillende gemeenten die leerlingen op het ISK en Entree hebben zitten. Voor de gemeente Roosendaal komt dit neer op een bedrag van € 12.295,85 per schooljaar (tot het einde van het schooljaar 2023-2024).

Het college zegt het volgende toe:

1. In te stemmen met het verlengen van de pilot ISK en Entree en daartoe bijgevoegde overeenkomst aangaan tot en met juli 2024 (einde schooljaar 2023-2024);
2. De bijdrage voor de gemeente Roosendaal van € 12.295,85 te dekken uit 'participatievoorzieningen'.

Communicatie

Communicatie is verlopen door de regionale jeugdhulp bestuurstafel. Alle negen jeugdhulp gemeenten stemmen in met het voorstel.

Vervolg(procedure)

Aan het einde van het schooljaar 2023-2024 zal er bekeken worden of/hoe deze pilot een vervolg krijgt. Hierover zal de gemeenteraad opnieuw geïnformeerd worden.

Bijlagen

1. Verantwoording inzet Curio ISK en Entree
2. Financieringsovereenkomst

Afsluiting en ondertekening

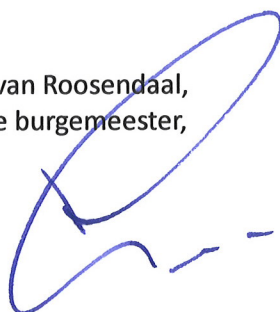
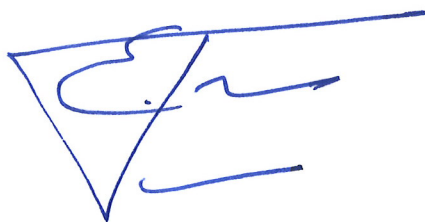
Wij vertrouwen erop U hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Roosendaal,

De secretaris,

De burgemeester,

FINANCIERINGSOVEREENKOMST

“ONDERSTEUNING NIEUWKOMERS VAN DE INTERNATIONALE SCHAKELKLAS (CURIO ISK) EN CURIO ENTREE TE BERGEN OP ZOOM”

PARTIJEN:

Stichting Curio Onderwijsgroep West-Brabant, gevestigd te Etten-Leur aan de Trivium 74, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer JJAM de Jongh in zijn hoedanigheid van Directeur;

Tegenover:

1. **Gemeente Roosendaal**, gevestigd te Roosendaal aan de Kloosterstraat 2-8, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer/mevrouw in zijn/haar hoedanigheid van teammanager/budgethouder;
2. **Gemeente Bergen op Zoom**, gevestigd te Bergen op Zoom aan de Jacob Obrechtlaan 4, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer/mevrouw in zijn/haar hoedanigheid van teammanager/budgethouder;
3. **Gemeente Tholen**, gevestigd te Tholen aan de Hof van Tholen 2, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer/mevrouw in zijn/haar hoedanigheid van teammanager/budgethouder;
4. **Gemeente Woensdrecht**, gevestigd te Hoogerheide aan de Huijbergseweg 3, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer/mevrouw in zijn/haar hoedanigheid van teammanager/budgethouder;
5. **Gemeente Steenbergen**, gevestigd te Steenbergen aan de Buiten de Veste 1, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer/mevrouw in zijn/haar hoedanigheid van teammanager/budgethouder;
6. **Gemeente Halderberge**, gevestigd te Oudenbosch aan de Parklaan 15, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer/mevrouw in zijn/haar hoedanigheid van teammanager/budgethouder;
7. **Gemeente Reimerswaal**, gevestigd te Kruiningen aan de Oude Plein 1, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer/mevrouw in zijn/haar hoedanigheid van teammanager/budgethouder;
8. **Gemeente Rucphen**, gevestigd te Rucphen aan de Binnentuin 1, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer/mevrouw in zijn/haar hoedanigheid van teammanager/budgethouder;
9. **Gemeente Moerdijk**, gevestigd te Zevenbergen aan de Pastoor van Kessellaan 15, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer/mevrouw in zijn/haar hoedanigheid van teammanager/budgethouder.

NEMEN IN AANMERKING DAT:

Er blijkt een financiële tegemoetkoming nodig van de regiogemeentes en de samenwerkingsverbanden onderwijs, om de juist zorg en ondersteuning te bieden aan nieuwkomers op de ISK en de Entree-opleiding te Bergen op Zoom. Hiermee wordt o.a. uitval, afglijden naar criminaliteit en zorgmijding voorkomen.

EN KOMEN OVEREEN ALS VOLGT:

Curio draagt er zorg voor dat de benodigde ondersteuning wordt ingekocht en ingezet voor de doelgroep nieuwkomers op de ISK en de Entree-opleiding. De geschatte kosten hiervan bedragen € 90.625,00 voor het komend schooljaar.

- en zijn gebaseerd op een offerte dd 12-06-2022 OpenDoor en verdeling leerlingen Curio isk over de betreffende gemeenten;
- alle ondertekenende gemeentes leggen zich vast aan de jaarlijkse financieringsverplichting zoals in onderstaand schema is weergegeven voor de komende twee schooljaren: 2022-2023 & 2023-2024. Dit deel is tezamen gelijk aan 50% van de geschatte kosten;
- De overige 50% van de kosten wordt tezamen betaald door de onderwijsinstelling Curio en de samenwerkingsverbanden onderwijs (Brabantse Wal & Roosendaal-Moerdijk);
- Jaarlijks vindt een gezamenlijke evaluatie plaats tussen Curio en ondergetekende gemeenten, waarbij de resultaten worden besproken.

#	gemeente	aantal leerlingen peildatum 01-06-2022	percentage o.b.v. aantal leerlingen	kosten per jaar o.b.v. aantal leerlingen
1	Roosendaal	108	27,14%	€ 12.295,85
2	Bergen op Zoom	108	27,14%	€ 12.295,85
3	Tholen	52	13,07%	€ 5.920,23
4	Woensdrecht	34	8,54%	€ 3.870,92
5	Steenbergen	40	10,05%	€ 4.554,02
6	Halderberge	31	7,79%	€ 3.529,37
7	Reimerswaal	12	3,02%	€ 1.366,21
8	Rucphen	4	1,01%	€ 455,40
9	Moerdijk	9	2,26%	€ 1.024,65
	Totaal	398	100,00%	€ 45.312,50

VOORWAARDEN VOOR FINANCIERING:

1. Het gefinancierde ondersteuningsaanbod dient wendbaar en flexibel te zijn gezien de leerlingenaantallen, cultuur en problematieken variëren gedurende het jaar (beschikbaarheid 50 weken per schooljaar).
2. De ondersteuning richt zich op de volgende doelstellingen, namelijk;
 - a. De jongeren en gezinnen staan open voor zorg en ondersteuning waardoor de problematiek wordt aangepakt;
 - b. Zij krijgen passende zorg en ondersteuning;
 - c. De jongeren zijn in beeld en de aanpak zorg en veiligheid vindt gecoördineerd plaats;
 - d. Overlast en afglijden naar criminaliteit en verslaving wordt voorkomen.
3. De halfjaarlijkse monitoring / evaluatie vindt plaats op basis van onderstaande vragen:
 - a. Hoeveel procent van de nieuwkomers-leerlingen zijn begeleidt door Stichting inzet voor Zorg in schooljaar 2022-2023 en 2023-2024 op de ISK en Entree? Uitgesplitst in de volgende categorieën;
 - korte periode begeleiding (< 3 maanden)*
 - lange periode begeleiding (3-6 maanden)
 - continue begeleiding (> 6 maanden)
 - b. Hoeveel procent van de nieuwkomers-leerlingen zijn door Stichting inzet voor Zorg toegeleid naar zorg en hoeveel inzet was daarvoor nodig vanuit Stichting inzet voor Zorg? Uitgesplitst in de volgende categorieën;
 - korte periode begeleiding (< 3 maanden)*
 - lange periode begeleiding (3-6 maanden)
 - continue begeleiding (> 6 maanden).
 - c. Waar zijn de leerlingen naartoe doorgestroomd in percentages?
 - *vervolgopleiding*
 - *dagbesteding*
 - *betaald werk*
 - *uitkering*
 - *vroegtijdig uitgevallen*
 - *anders*
 - d. Hoeveel procent van de leerlingen glijd af naar criminaliteit?
 - e. Hoe tevreden is de school zelf met de ingezette ondersteuning en waarom?

* Het is niet noodzakelijk om eenmalige begeleidingsvragen te registreren om overmatige administratieve handelingen te voorkomen.

Ondertekening

Aldus overeengekomen, vastgelegd, opgemaakt en ondertekend.

	St. Curio West-Brabant	Gemeente Roosendaal	Gemeente Bergen op Zoom
Plaats:	Etten-Leur		
Datum:	7 juli 2022		
Naam:	Dhr. JJAM de Jongh		
Functie	Directeur	Teammanager/budgethouder	Teammanager/budgethouder
Handtekening:			

	Gemeente Tholen	Gemeente Woensdrecht	Gemeente Steenbergen
Plaats:			
Datum:			
Naam:			
Functie	Teammanager/budgethouder	Teammanager/budgethouder	Teammanager/budgethouder
Handtekening:			

	Gemeente Halderberge	Gemeente Reimerswaal	Gemeente Rucphen
Plaats:			
Datum:			
Naam:			
Functie	Teammanager/budgethouder	Teammanager/budgethouder	Teammanager/budgethouder
Handtekening:			

	Gemeente Moerdijk
Plaats:	
Datum:	
Naam:	
Functie	Teammanager/budgethouder
Handtekening:	

Curio isk en Entree-onderwijs

Ondersteuning nieuwkomers van de internationale schakelklas (isk) en de entree-opleiding te Bergen op Zoom

WORLD

Inhoudsopgave

- 4** Introductie
 - Aanleiding
 - Doelgroep
- 6** Eerste pilot april 2019 – 31 augustus 2019
 - Resultaten eerste pilot
- 8** Schooljaar 2020 – 2021 en 2021 - 2022
- 9** Werkwijze
- 10** Structuur samenwerking partners
- 11** Betrokkenheid jeugdprofessionals
- 12** Overgang Jeugdzorg
- 13** Resultaten en reacties na inzet van een externe begeleider
- 15** Conclusie
- 17** Cijfers

Inzet binnen Curio isk en Curio Entree-onderwijs

Het project “**ondersteuning nieuwkomers van de internationale schakelklas (isk) en de entree-opleiding te bergen op zoom**” voor het schooljaar 2020/2021 en 2021/2022 wordt gedragen en gefinancierd door de gemeenten Roosendaal, Bergen op Zoom, Tholen, Woensdrecht, Steenberg, Halderberge, Rucphen en Etten-leur, Moerdijk, Reimerswaal, SWV BrabantseWal en ROOS e.o. en Curio.

AANLEIDING

Curio isk en Curio Entree Bergen op Zoom maken zich begin 2019 ernstig zorgen over een brede groep leerlingen. Deze zorgen zijn dusdanig groot dat zij om die reden de noodklok luiden. Zowel Curio isk als Curio Entree zagen een te grote groep jongeren en de gezinnen waaruit zij afkomstig zijn afglijden. De gezinnen waren niet in staat om een hulpvraag te formuleren. Gemeenten en hulpverlenende instanties waren niet of onvoldoende bij machte om in contact te komen met de gezinnen en de noodzakelijke ondersteuning te bieden. Het onderwijs had niet de kennis, financiële mogelijkheden noch de opdracht om de noodzakelijke ondersteuning in deze te bieden. Zij vielen hiermee buiten de invloedssfeer van school en sloegen een richting op die niet gewent was. Om die reden trokken de opleidingen aan de bel. Deze zorg is in een breed overleg met beide opleidingen, gemeente (jeugd/onderwijs), leerplicht, CJG politie, Halt, Wijzijn Traverse en Open Door aan bod geweest.

Dit heeft vervolgens geresulteerd in een opdracht om middels een pilot te onderzoeken hoe en op welke wijze de gewenste invloed op deze jongeren en het systeem versterkt zou kunnen worden. De eerste opdracht, gericht aan Stichting Inzet voor Zorg (SIVZ), liep van april 2019 tot eind augustus 2019. Open Door, onderaannemer van SIVZ, heeft samen met SIVZ de opdracht uitgevoerd. De opdracht hield concreet in dat onderzocht werd hoe het vertrouwen van zorgmijdende jongeren en ouders gewonnen zou kunnen worden. Dit vertrouwen zou inzicht kunnen geven in de aard van de problematiek en daarmee op de wijze waarop er ondersteuning of hulp gewent zou zijn. Pas dan zou het mogelijk zijn dat deze jongeren zich goed en veilig kunnen ontwikkelen. Tegelijkertijd bestond de hoop dat hiermee uitval op school en daarmee vaak een nog verder afglijden voorkomen zou kunnen worden.

DOELGROEP

De jongeren binnen Curio isk wordt voor een groot deel gevormd door vluchtelingen en kinderen van arbeidsmigranten. De problematiek, het niveau en leeftijd van de jongeren laat een grote spreiding zien. Vaak heeft de jongere in zijn of haar korte leven al veel meegemaakt. Het op de vlucht zijn, hetgeen is meegemaakt tijdens de vlucht en soms het tussentijdse verblijf in niet-thuislanden heeft hen gevormd. Niet zelden zijn de jongeren beschadigd en/of hebben ze traumatische gebeurtenissen meegemaakt. De thuissituatie is vaak complex. Ouders (soms is het gezin onvolledig, of in een latere fase weer herenigd) worden geconfronteerd met de Nederlandse cultuur en alles wat daarbij hoort. Bij kinderen van arbeidsmigranten is er ook vaak sprake van een belast verleden waarbij het gezin lange tijd onvolledig is geweest en in latere fase in Nederland pas weer herenigd is.

De jongeren die instromen binnen Curio isk zijn regelmatig niet of zeer beperkt in hun leven naar school gegaan. De cultuurverschillen, het ritme vinden om een school te bezoeken, het belaste verleden, de taal, de vele onderlinge verschillen en de thuissituatie maakt het voor de jongeren en voor school soms erg ingewikkeld. De nieuwkomers op Curio Entree stromen veelal in vanuit Curio isk. De problematiek en beschreven achtergrond is vergelijkbaar waarbij de (inmiddels) student wel al langer in Nederland is.

**Met de pilot willen we de
positieve invloed op je
jongeren versterken**

april 2019 – 31 augustus 2019

In de eerste pilot is een externe begeleider van stichting OpenDoor aanwezig binnen Curio isk en Curio Entree-opleiding en is er ondersteuning vanuit een Gz-psycholoog en systeemtherapeut (beiden van SIVZ). De externe begeleider is bekend met de problematiek bij deze jongeren, spreekt de Arabische taal en is op de hoogte van de culturele verschillen en de diversiteit op het gebied van de geloofsopvattingen. In de eerste pilot is in overleg met de schoolleiding binnen Curio isk een groep leerlingen (18 jongeren) geselecteerd die in het bijzonder de aandacht vraagt en waar zorgen over zijn. De aard van de problemen in combinatie met gedrag wat op school vertoond wordt door deze leerlingen is hier leidend in. Op die groep heeft de externe begeleiding zich met name gericht. Uiteraard zijn situaties of gebeurtenissen die zich voordoen bij leerlingen die buiten deze groep vallen niet buiten beschouwing gelaten. Ook daar is aandacht voor geweest.

RESULTATEN EERSTE PILOT

Voor de volledigheid volgen hieronder de resultaten van de eerste pilot:

- Er is een duidelijke toename op het gebied van het vertrouwen. Leerlingen gaan het contact aan met de externe begeleider in de eigen taal.
- Leerkrachten krijgen uitleg over culturele verschillen en weten daardoor beter bepaalde zaken te plaatsen. Dit leidt tot meer begrip van zowel de kant van de leraar als van de kant van de leerling.
- De externe begeleider observeert en signaleert gedragingen van leerlingen of groepen van leerlingen tijdens de les of daarbuiten. Dit wordt in het contact met de leerling meegenomen en besproken.
- Bij een escalatie kan de externe begeleider een time-out bieden. De externe begeleider gaat het gesprek met betreffende aan op basis van vertrouwen en als het mogelijk is in de eigen taal
- Er is na een escalatie en na een gesprek met de externe begeleider een herstelmogelijkheid om weer de les te volgen. Dit voorkomt een weglopen en daarmee verzuim.
- Er bestaat de mogelijkheid om aan ouders uitleg te geven in de eigen taal. Dit leidt tot meer begrip en inzicht over de mogelijkheden en beperkingen van de jongere. Ouders begrijpen daardoor een advies omtrent vervolgonderwijs.
- Per leerling van Curio isk (N=18) is een procesflow bijgehouden met de hulpvraag school-zorgdoelen-risicotaxatie. Per leerling wordt het resultaat vastgelegd.
- De inzet van de externe begeleider bij oudergesprekken en ouderbijeenkomsten heeft een beter delen van informatie en meer begrip voor situaties tot gevolg.
- De inzet van de externe begeleider heeft als geheel geleid tot een lager verzuim en minder agressie op Curio isk.

- Eerder is aangegeven dat een groep van 18 leerlingen in het bijzonder de aandacht heeft gehad van de externe begeleider. Dit heeft op leerlingniveau tot het volgende geleid:
 - Bij een leerling werd het advies omtrent vervolgonderwijs niet geaccepteerd door vader en broer. Door uitleg te geven, een juist beeld van het type onderwijs te schetsen en aanwezig te zijn bij de intake op de nieuwe school is het uiteindelijk gelukt om vader en broer te laten inzien dat deze keuze het beste was.
 - Voor meerdere leerlingen stond de aanmelding voor Curio Entree opleiding vanuit de school ter discussie. Deze leerlingen werden als een te groot risico beschouwd. Door fysiek aanwezig te zijn tijdens lessen, door vroegtijdig gedrag te corrigeren, door gedrag te spiegelen, door het wegnemen van de taalbarrière, door het systeem goed te informeren, door uitleg te geven over het hanteren van normen en waarden is gedrag veranderd en is een aanname bij het vervolgonderwijs uiteindelijk gelukt.
 - Een leerling is samen met broer en vader herenigd in Nederland. Vader keert later terug naar het geboorteland met achterlating van de twee zoons. De oudste is niet of onvoldoende in staat om voor de jongere broer te zorgen. Dit leidt tot verwaarlozing, hoog schoolverzuim en een emotionele kwetsbaarheid. Door de intensieve begeleiding en het wegnemen van vervoersproblemen is het gelukt het verzuim terug te dringen. Daarnaast wordt de thuissituatie gevolgd en begeleid door een zorgaanbieder die zich richt op de begeleiding van de oudere broer en ondersteuning biedt bij gesprekken met de Raad voor de Kinderbescherming
 - Een leerling accepteert het vervolgtraject niet. Dit vervolgtraject is anders dan voor zijn vrienden. Hieruit ontstaat weerstand. Door een band met hem op te bouwen,
- zijn toekomstperspectief visueel en begrijpelijk te maken, door op voor hem gepast niveau te communiceren en meer inzicht te verschaffen in het zelfbeeld is het oorspronkelijke advies uiteindelijk door hem en thuis geaccepteerd.
- Meerdere leerlingen die in eerste instantie echt niet wilden, gaan alsnog de overstap maken naar het praktijkonderwijs. Dit is mogelijk gemaakt door te observeren, gedrag te corrigeren, uitleg te geven naar leerling en leerkracht, als vertrouwenspersoon te fungeren, in te gaan op groepsgedrag en vooral ook door in te gaan op twijfels bij de leerlingen zelf. Leerlingen zijn vaak meer onzeker dan dat zij willen tonen. Hierdoor is zowel het gedrag en de motivatie veranderd. Dit om uiteindelijk de overstap gemakkelijker te laten verlopen.
- Uiteindelijk zijn alle 18 leerlingen (100%), waar meer dan gemiddeld, de aandacht naar is uitgegaan doorgestroomd naar passend onderwijs.
 - Controle in het schooljaar 2020: deze leerlingen volgen nog altijd het betreffende onderwijs.

Schooljaar 2020 – 2021 en 2021 - 2022

Gezien de positieve ervaringen en de behaalde resultaten is de gelegenheid geboden door de eerder genoemde gemeentes om het project onder dezelfde condities voort te zetten voor het schooljaar 2020 – 2021 en schooljaar 2021 – 2022.

Schooljaar 2020 – 2021 is vooraf geen specifieke risicolijst opgesteld. Eerder was er een risicolijst opgesteld op het moment dat de externe begeleider binnen school startte. Er was een duidelijke groep jongeren op Curio isk die specifiek de aandacht behoefde op basis van agressie en gedrag. Een deel van deze groep is later overgegaan naar Curio Entree. De externe begeleider bleef hierdoor nog altijd bij deze groep betrokken. Een andere deel is uiteindelijk overgegaan naar het Kwadrant. De externe begeleider is ook bij deze groep nog betrokken vanuit het veiligheidshuis. Sommige jongeren worden in dit overleg besproken en gemonitord als een vorm van nazorg.

Schooljaar 2020 – 2021 is de externe begeleider bij aanvang van het schooljaar gestart, is hij breed betrokken geweest bij leerlingen en is er gaande weg een lijst opgesteld van jongeren waar zorg bij nodig was. Deze lijst is opgesteld met de inbreng van docenten, ondersteuningscoördinator, leerplicht en de onderwijsmanagers van zowel Curio isk als Curio Entree en overige professionals.

De begeleiding is bij start van het schooljaar gericht op 22 leerlingen binnen Curio isk en 27 leerlingen binnen Curio Entree. Inzet van de externe begeleider vindt ook plaats daar waar het op dat moment noodzaak is op basis van specifieke situaties, gedrag of (dreigende) conflicten. Dit geldt zowel voor Curio isk als Curio Entree.

Schooljaar 2020 - 2021 is de problematiek ook enigszins anders. Waar eerder de aandacht meer dan nu gericht was op agressie/gedrag in combinatie met het voldoen aan maatschappelijke eisen, ligt nu de nadruk meer op de volgende gebieden:

- het verwerken van trauma's,
- het gebrek aan vertrouwen in mensen in het algemeen en in het maatschappelijk systeem van Nederland (I.N.D.),
- geen begrip of het niet begrijpen van verwachtingen die gesteld worden,
- geen hulp vragen of hulp accepteren,
- het beter leren kennen van de thuissituatie ouders betrekken bij school (ondersteunen tijdens ouderavonden)
- aanspreekpunt zijn voor ouders, maar ook soms de deur openen voor het CJG.

De externe begeleider is m.n. gericht op het vertrouwen opbouwen, obstakels wegnemen, leerlingen volgen en met hen in gesprek gaan, contact onderhouden met de betreffende leerkrachten en vooral door het contact wat wordt aangegaan, de leerling te leren het vertrouwen in zichzelf opnieuw te ontdekken.

Werkwijze

De werkwijze in de eerste pilot is voortgezet in het schooljaar 2020 – 2021. Open Door, onderaannemer van SIVZ, heeft samen met SIVZ de opdracht uitgevoerd.

De aanwezigheid van de externe begeleider heeft op beide scholen vorm gekregen door deel te nemen aan de lessen, door te observeren tijdens de lessen, door in gesprek te gaan met leerlingen en leerkrachten, door gebeurtenissen of voorvallen samen met de leerkrachten te evalueren, door conflictbemiddeling en taalondersteuning te bieden, door uitleg te geven over culturele verschillen en geloofsovertuigingen aan jongeren onderling en leerkrachten en vooral door met jongeren en ouders het contact aan te gaan en het vertrouwen van hen te winnen.

Vanuit dit vertrouwen kan de externe begeleider vele onderwerpen aansnijden. Ook onderwerpen die lastig kunnen liggen zoals b.v. middelengebruik.

Leerlingen ervaren geen taalbarrière, voelen zich gehoord en stappen gemakkelijker op de externe begeleider af. Ze leggen contact door een praatje te maken of een probleem te bespreken.

**Leerlingen voelen
zich gehoord door onze
externe begeleiders**

Conflicten op school of in de klas kunnen eerder onderkend en gepareerd worden waardoor dit minder hoog oploopt en sneller onder controle is.

Met regelmaat is er overleg met het ondersteuningsteam en de leerkrachten over de leerlingen en de geconstateerde aandachtspunten of gesignaleerde problematiek. Gezamenlijk wordt gekeken welke oplossingen daar denkbaar bij zijn, of thuis betrokken kan worden of dat gespecialiseerde hulp vanuit jeugdzorg mogelijk geïndiceerd zou zijn. Tevens is er met de externe begeleider en school nauw overleg omtrent afwezigheid van de leerling. Bij afwezigheid wordt er per direct door de externe begeleider contact gelegd met de leerling/thuissituatie. In vrijwel alle gevallen leidt dit tot schoolbezoek. Verzuim wordt dus zeer nadrukkelijk gevolgd met een positief resultaat. Het verzuim en uitval neemt hierdoor af.

Structuur samenwerking partners

Deze samenwerking is terug te vinden op:

LEERLING NIVEAU:

Leerlingen in de Pre-Entree klassen die in aanmerking komen voor een Entree opleiding, krijgen op Curio isk les van docenten vanuit Curio Entree. Vervolgens gaan deze leerlingen 1 keer per week naar Curio Entree om daar lessen te volgen. Daarna wordt er verwacht dat deze leerlingen stage gaan lopen. Zij gaan geleidelijk over in de structuur van een Entree opleiding. De externe begeleider begeleidt deze overgang en ondersteunt bij het Pre-Entree traject.

Gezamenlijk (Curio isk en Curio Entree) is het maatwerktraject Via Start gestart, een opleidingstraject voor de jongeren van 16+ waar praktijkonderwijs geen optie is of die niet in staat zijn een startkwalificatie te behalen. Deze leerlingen en studenten worden begeleid naar stage en of werk in combinatie met voorbereiding op eventuele inburgering. Bij de overgang naar Specifiek VMBO, Praktijkonderwijs en VSO wordt ingezet op een warme overdracht. Dit betekent dat leerlingen die hiervoor in aanmerking komen ook door de externe begeleider ondersteund en begeleid worden bij de kennismaking en eventuele opstart van het schooljaar.

DOCENTNIVEAU:

Er is vaak overleg tussen docenten van Curio isk en Entree. Leerlingen die opvallen of gedragsproblemen laten zien worden met de externe begeleider besproken. In overleg wordt gezocht naar een passend antwoord of worden zij ingebracht in het daarvoor bestemde overleg. Tevens vindt er met regelmaat overleg plaats tussen Curio isk en Curio Entree om de doorstroming van leerlingen zo goed als mogelijk te laten verlopen.

CASUSNIVEAU:

Binnen Curio Entree wordt 1 maal per twee weken een z.g.n. Z.A.T. (Zorg en Advies Team) gehouden. Binnen Curio isk wordt wekelijks een intern ondersteuningsoverleg gehouden en 1 maal per vier weken een S.O.T. (School Ondersteunings Team) gehouden. Beiden zijn multi-disciplinaire casuoverleggen. Deel hieraan nemen betrokken docenten, ondersteuningscoördinator / schoolmaatschappelijkwerker, gedragswetenschapper, eventueel betrokken hulpverleners, jeugdprofessional (indien er een casus besproken wordt vanuit hun regio), leerplicht en de externe begeleider. Incidenteel sluiten andere deskundigen aan indien gewenst.

VEILIGHEIDSOVERLEG:

Dit overleg komt 1 maal per maand bij elkaar. In dit overleg worden jongeren besproken, worden ervaringen gedeeld en wordt er vanuit de verschillende invalshoeken gekeken naar mogelijke acties en oplossingen. Aan dit overleg nemen deel: de betrokken jeugdprofessionals, leerplicht indien gewenst, politie/wijkagent, de betrokken scholen, de procesregisseur vanuit het veiligheidshuis, de externe begeleider, jongerenwerkers of andere professionals die betrokken zijn bij de jeugdige en/of hun thuissituatie (b.v. systeemtherapeut).

SAMENGEVAT

Samengevat kan er geconcludeerd worden dat er met grote regelmaat overleg is, met betrokken partijen om zorgen te delen, acties uit te zetten en voor de leerlingen tot een goede oplossing te komen. De externe begeleider is hierbij betrokken om kennis en inzicht te vergroten en achtergronden bij specifieke casuïstiek te verduidelijken.

Betrokkenheid jeugdprofessionals

Tot op heden is de ervaring dat er sprake is van versterkte en inmiddels breed gedragen en goede betrokkenheid bij overleg van alle jeugdprofessionals van de gemeenten die het project dragen en financieren. Ook is lopende het traject vertegenwoordiging namens SWV Brabantse Wal aangesloten bij het S.O.T. De samenwerking verloopt goed. Jeugdprofessionals participeren bij de overleggen, denken mee en zoeken naar oplossingen. Dit is o.a. terug te vinden in de participatie bij het Z.A.T. op Curio Entree en bij het S.O.T. op Curio isk.

Overgang Jeugdzorg

De overstap naar de jeugdzorg met indicatie wordt door de betrokkenheid van de jeugdprofessionals bij het S.O.T. en het Z.A.T. gemakkelijker gemaakt. De jeugdprofessional is hierdoor op de hoogte van de problematiek en kan meedenken in een passend zorgtraject. Wel verschilt dit nog per gemeente zoals eerder is aangegeven.

Met de betrokkenen wordt over het algemeen een goed en passend traject binnen de huidige jeugdzorg aanbod gevonden. Door de opgedane ervaringen van het afgelopen jaar kan er sneller geschakeld worden en is er een betere inschatting van wat er ingezet kan of moet worden. Een mooi voorbeeld is iNara-Jeugdhulp. Deze organisatie biedt o.a. EMDR therapie voor het verwerken van trauma's in verschillende talen zoals Arabisch, Farsi en Turks.

Overigens geldt ook hier dat de overgang naar jeugdhulp samen met de jeugdprofessionals goed verloopt. Lopende het schooljaar 2020 – 2021 heeft Curio isk besloten een Eritrese medewerker in dienst te nemen om ook het contact met de Eritrese doelgroep te intensiveren. Dit heeft met name de relatie richting ouders verstevigd.

Resultaten en reacties na inzet van een externe begeleider

Aan diverse betrokkenen is gevraagd wat zij zien als effect van het inzetten van een externe begeleider op Curio isk en Curio Entree. Hieronder volgt een korte weergave op hoofdlijnen van hetgeen wat hierover is gedeeld:

SCHOOLJAAR 2020 – 2021

Directeur van Het Kwadrant

Hij meldt dat de externe begeleider het vertrouwen heeft van de leerlingen en ouders. Hij spreekt de taal en heeft een netwerk waarbinnen hij aanzien heeft. Hij benoemt helder zowel de positieve als de negatieve zaken richting leerlingen en ouders. Pakt verantwoordelijkheid en ondersteunt leerlingen bij een overstap naar vervolgonderwijs.

Wijkagent Gageldonk

Hij geeft aan dat er op school meer rust is en ziet dat als een duidelijke verandering. Hij merkt op dat leerlingen veel vertrouwen hebben in de externe begeleider en hem daardoor gemakkelijk benaderen. Tevens geeft hij aan dat de inzet van een externe begeleider veel verschil maakt op het gebied van de problemen op school, woonomgeving en rondom school. Hij geeft aan een voorstander te zijn van het voortzetten van een dergelijk beleid.

Leerplichtambtenaar

Leerplicht/Regionaal bureau/West-Brabant/team West

Zij geeft aan dat het schoolverzuim en het aantal langdurige uitvallers afneemt. Leerlingen geven bij haar aan dat ze als het hen even niet goed gaat ze een escape hebben. Daarnaast is de externe begeleider in staat het vertrouwen van de jongere te winnen waardoor een band opgebouwd kan worden en daadwerkelijk iets kan betekenen. Verder is de impact als een jongere in de klas er “uitklapt” minder groot. De externe begeleider gaat met betreffende in gesprek

en de docent kan doorgaan met hetgeen waar hij/zij goed in is. Medewerkers binnen school van het ondersteuningsteam komen meer toe aan hun eigenlijke taken. Daarnaast werkt de begeleiding preventief en voorkomt dat leerlingen in een negatieve spiraal wegzakken. De externe begeleider heeft korte lijnen en kan snel handelen indien een vorm van hulpverlening noodzaak is.

RMC Participatiecoach

Leerplicht/Regionaal bureau/West-Brabant/team West

Zij onderschrijft de bevindingen van de leerplichtambtenaar. Ze geeft aan een positief effect te merken zowel binnen Curio isk als bij Curio Entree. Verder geeft ze aan het erg prettig te vinden om van uit haar rol samen met de externe begeleider te sparren over leerlingen. Dit met als doel het voort kunnen zetten van het schooltraject en daarmee het verzuim en uitval terug te dringen. Ze hoopt en geeft aan dat het in feite een noodzaak is dat deze vorm van externe begeleiding wordt voortgezet.

Procesregisseur Markiezen

Zij merkt op dat de externe begeleider in staat is een verbinding te leggen tussen de leerling en school. Dit geeft inzicht in de beleving van de jongere, de context waar binnen deze opgroeit en hoe je het gedrag van een jongere kunt zien of kunt interpreteren. Hierdoor ontstaat begrip en inzicht. De inzet bij conflictsituaties wordt als de-escalierend benoemd. Irritatie, ruzies en dreigende conflicten worden eerder gesust. Lastige gesprekken met de jongere en het gezinssysteem verlopen hierdoor

gemakkelijker. Jongeren over wie school zorgen heeft krijgen de aandacht of worden waar nodig doorgeleid naar passende zorg. Bij de netwerkberaden wordt de inbreng van de externe begeleider gewaardeerd. De kennis van en de ervaring met de doelgroep leidt bij anderen tot een beter inzicht.

In algemene zin kan gesteld worden dat de populatie leerlingen van Curio isk als gevolg van leerachterstanden en ingrijpende gebeurtenissen in hun leven (tijdelijk) minder leerbaar zijn (20 % van de leerlingen in de instroomgroep is (deels-) analfabeet). Om en nabij 60% van hen stroomt door naar regulier-onderwijs en 40% stroomt door naar praktijkonderwijs/speciaal onderwijs of entree/inburgering en arbeid.

- Risico-gedrag van leerlingen is vroegtijdig in beeld waarop de externe begeleider actie kan inzetten.
- De wijkagent is in het schooljaar 2020 - 2021 minder betrokken doordat er minder ofwel nauwelijks nog conflictsituaties zich hebben voorgedaan. Dit is voor een belangrijk deel toe te schrijven aan de externe begeleider door preventief te handelen, schooljaar 2021 – 2022 is de wijkagent niet betrokken geweest.
- Voorgaande schooljaren zijn er meerdere schorsingen geweest, met hierin een dalende trend zichtbaar. Dit schooljaar nog geen enkele.
- Iets meer dan 15% van de leerlingen is in contact gebracht of wordt in contact gebracht met hulpverlening. Het daarvoor open staan en vertrouwen hebben in de hulpverlening is voor een belangrijk deel toe te schrijven aan de inzet van de externe begeleider.
- De leerplichtambtenaar wordt veel meer in de preventieve sfeer betrokken. De externe begeleider heeft voor de inzet van de leerplichtambtenaar al een belangrijke rol naar leerling en ouders.
- Er wordt veel tijd geïnvesteerd door de externe begeleider indien er geconstateerd wordt dat er sprake zou moeten zijn van hulpverlening of speciaal onderwijs. Dit vraagt een opbouwen van een vertrouwensband naar ouders en leerling.
- Een aandachtspunt is de groep Eritrese jongeren (m.n. jonge vrouwen).

Het is wenselijk dat een begeleider die de taal (Tegrinya) spreekt en kennis heeft van de cultuur en de geloofsstromingen te betrekken.

- Hierop is actie ondernomen en er is een medewerker van Eritrese afkomst in dienst genomen door Curio isk.

SCHOOLJAAR 2021 – 2022

Transfercoach SWV Brabantse Wal

“De inzet van Open Door op ISK wordt door ons als swv Brabantse Wal gezien als een noodzakelijke ondersteuning aan die leerlingen die gezien hun levenservaring (traumatische gebeurtenissen, het vele vluchten, onderbroken schoolloopbaan, etc.) extra ondersteuning behoeven op vaardigheden m.b.t. taakaanpak, doorzettingsvermogen, opvolgen opdrachten, leren samenwerken, sociaal passend gedrag e.d. om de stap naar een passende vervolgschool op een bij hen passend onderwijsniveau ook haalbaar te laten zijn.”

RMC Participatiecoach RBL

“Sinds Open Door aanwezig is op school, is er veel meer rust gekomen voor de docenten en de leerlingen. De docenten kunnen zich richten op hetgeen waar ze voor zijn, namelijk het geven van onderwijs. Voor de leerlingen is er veel meer ondersteuning. Hierdoor worden problemen bij de kern aangepakt en zal dit in een groot aantal situaties een hoop extra ballast en zorg voorkomen. In die zin is het voor mij eigenlijk geen vraag of de ondersteuning moet worden voortgezet maar zie ik dit als een noodzakelijke investering die op allerlei vlak veel rendement oplevert naar de toekomst toe. “

Jeugdarts:

“Ik zie psychosociale winst voor individuele leerlingen, dit bevordert hun leer- en integratieproces, er is vertrouwen en leerlingen durven eerder hun problemen bespreekbaar te maken, ouders worden meteen betrokken in de vraag en daardoor wordt hulpverlening waar nodig eerder en doelmatiger ingezet. Crisissituaties en spoedvragen op school worden meteen opgepakt.

De begeleiding bij gespreken met zorgverleners verloopt veel makkelijker en effectiever mede door de vertaling maar ook de blik naar eigen cultuur.”

Gedragwetenschapper:

Opendoor zorgt ervoor dat er rust is in de school. Ze zijn een brug tussen school en thuis; school en zorg” “Ze kunnen meteen de klas in, zijn vrijwel altijd beschikbaar en spreken de taal: de taal van de jongeren, de taal van de straat en de taal uit het land van herkomst. Ze helpen de jongere, ouders en het systeem; op school, thuis en in de vrije tijd. Er is een vertrouwensband met de leerlingen, ze zijn laagdrempelig en zijn een grote meerwaarde voor de ISK.”

CONCLUSIE

Samengevat kan gesteld worden dat de conclusies en resultaten na het schooljaar 2020 - 2021 opnieuw worden gezien en herkend in het schooljaar 2021 - 2022. De externe begeleider wekt vertrouwen, signaleert, gaat in gesprek met de leerling en de thuissituatie, neemt deel aan de diverse overleggen om inzicht te vergroten, volgt leerlingen bij doorstroming en kan aangeven of jeugdzorg gewenst dan wel noodzaak is. Dit alles heeft een belangrijke de-escalerende werking. Een positief gegeven is dat de betrokkenheid, indien er doorgeleid moet worden naar jeugdzorg, er bij de diverse gemeentes is. Dit helpt een tijdig inzetten van de noodzakelijke zorg. De externe begeleider wordt nadrukkelijk bij het verzuim van een leerling betrokken en neemt daar per direct actie op. Hierdoor neemt het verzuim af en voorkomt het langdurige uitval.

De afgelopen twee jaar heeft duidelijk gemaakt dat de inzet van een externe begeleider een grote positieve invloed heeft binnen de scholen en op uiteindelijk het welbevinden van de leerlingen. Als gevolg hiervan kunnen er gerichte stappen gezet worden richting onderwijs of hulpverlening. Continuering van deze inzet is zeer gewenst. In 2019 is door de externe begeleiders een alternatieve invulling (zomerschool) gegeven voor de leerlingen. Dit om continuïteit en contact met school te behouden.

Voor m.n. de leerlingen van Curio isk is dit enorm gewenst. Vanwege de enorme behoefte en de positieve resultaten ook op leergebied heeft Curio besloten de zomerschool te faciliteren. Hierdoor konden ruim 65 kinderen gedurende 4 weken tijdens de zomervakantie naar school. De leerlingen kregen wekelijks gedurende 3 dagen onderwijs, sport en creatieve vakken. Ook werd er samen gegeten.

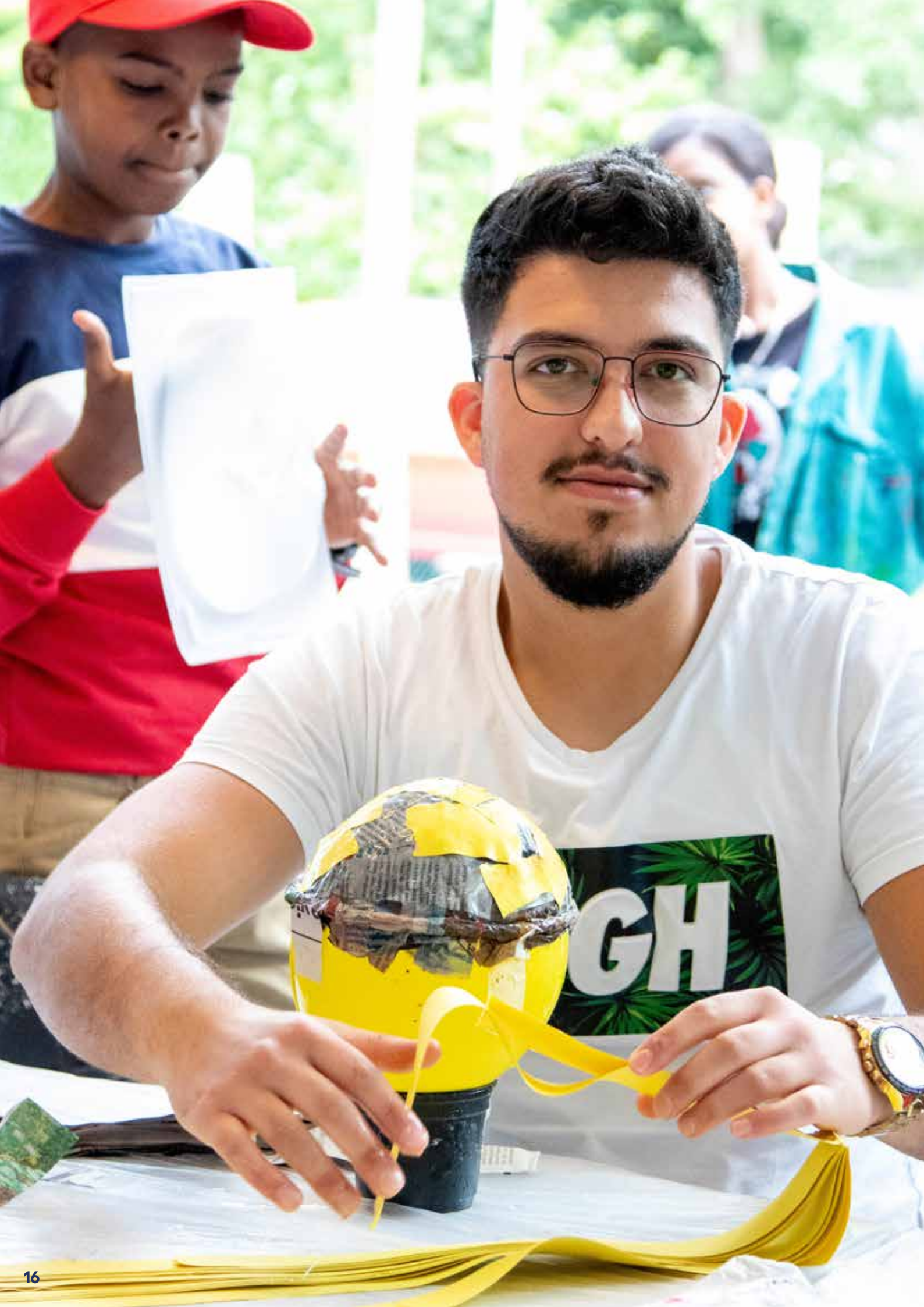
AFSLUITEND:

Afgelopen 24 maanden zijn de scholen, als gevolg van het coronavirus regelmatig gesloten geweest.

Curio isk heeft ingezet op zo min mogelijke sluiting van de school. Op een aantal weken na is dat gelukt. In periode van lockdown en sluiting van de school heeft de extern begeleider samen met het team docenten dagelijks het contact gehouden met de leerlingen. Laptops en Wifi werden zo nodig verzorgd vanuit Curio en wekelijks werden pakketjes huiswerk bezorgd. De meest kwetsbare leerlingen werden opgevangen ook tijdens sluiting. Zowel op locatie Curio isk Bergen op Zoom als ook op locatie Curio VAVO in Roosendaal (vervoer OV was destijds niet mogelijk).

Een onrustige periode voor veel ouders en leerlingen. Dit riep bij hen veel vragen op. De externe begeleider probeert ouders en leerlingen in samenspraak met school zoveel als mogelijk te woord te staan en uitleg te geven over het waarom van maatregelen en richtlijnen.

We hebben met vereende krachten het onderwijs en de ondersteuning weten te continueren. Waardoor de negatieve effecten van Corona minder zichtbaar lijken te zijn. Wat wel opvallend is dat in de laatste lockdown periode in het najaar 2021 een drietal uithuisplaatsingen zijn geweest. Ook hierbij heeft de extern begeleider een grote rol gespeeld.

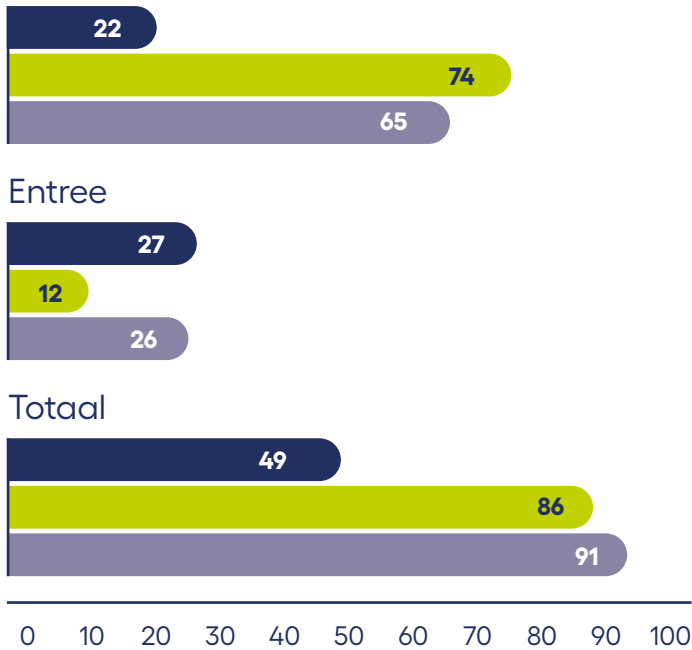
cijfers

een visueel overzicht

Inzet OpenDoor per schooljaar

● okt 20 ● jul 21 ● jan 22

isk / Via start

Begeleiding isk t.o.v. aantal leerlingen

● 20/21 ● 21/22

20/21

21/22

In 20/21 was **37%** van de leerlingen in begeleiding. In 21/22 was dit **39%**.

Begeleiding Entree t.o.v. aantal leerlingen

● 20/21 ● 21/22

20/21

21/22

In 20/21 was **27%** van de leerlingen in begeleiding. In 21/22 was dit **24%**.

Uitstroom naar zorg leerlingen isk

● 20/21 ● 21/22

Kort

Langdurig

Continue

In 20/21 waren er in totaal **74 leerlingen**, in 21/22 waren dit **65 leerlingen**.

Duur begeleiding leerlingen isk

● 20/21 ● 21/22

Kort

Lang

Continue

0 5 10 15 20 25 30

In 20/21 waren er in totaal **74 leerlingen**,
in 21/22 waren dit **65 leerlingen**.

Duur begeleiding leerlingen Entree

● 20/21 ● 21/22

Kort

Lang

Continue

0 5 10 15 20 25 30

In 20/21 waren er in totaal **27 leerlingen**,
in 21/22 waren dit **26 leerlingen**.

Doorstroom leerlingen in percentages

Vervolgopleiding

Dagbesteding

Uitkering

Betaald werk

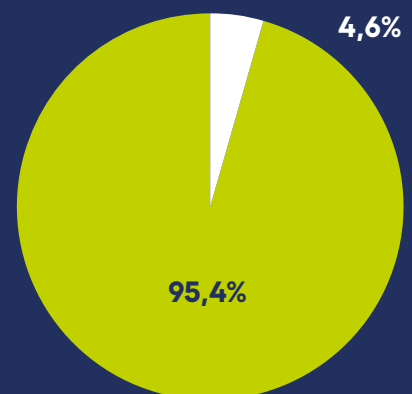
Vroegtijdig uitgevallen isk

Totaal vroegtijdig uitgevallen

Percentage leerlingen en criminaliteit

In 21/22 waren er **0 leerlingen** met een aangiftedossier, in 20/21 waren er **3 leerlingen** met een aangiftedossier.

Curio isk

Drebbelstraat 20
4622 RC Bergen op Zoom

isk@curio.nl
088-2098491